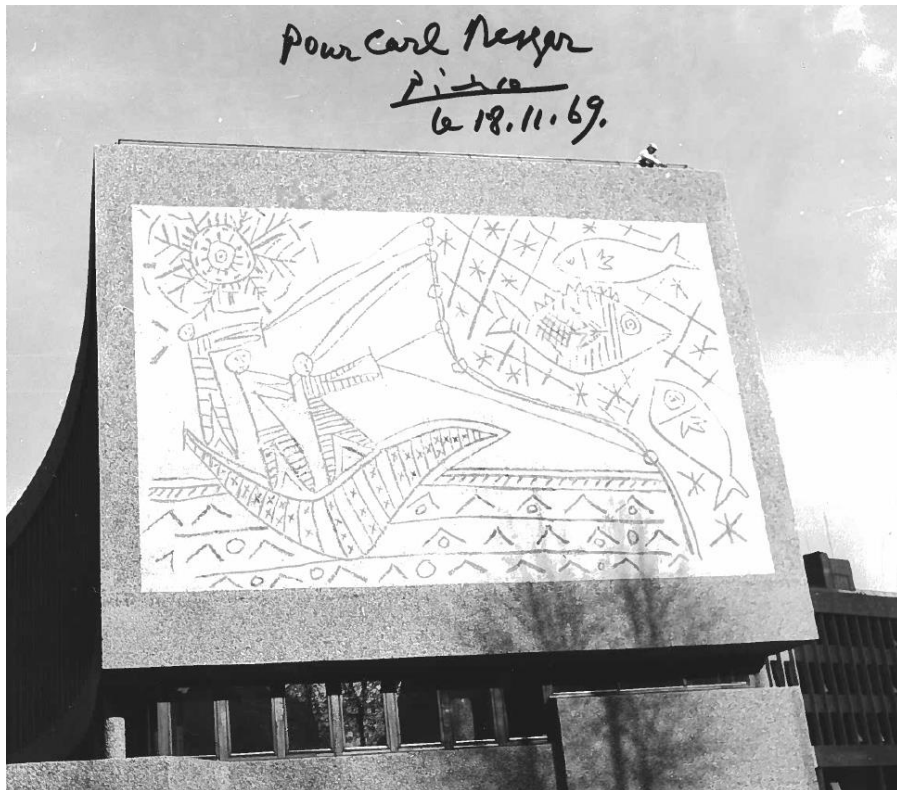


La Y stå!



Picasso har signert og godkjent «Fisken» på Y-blokka. Foto: Carl Nesjar 1969 / Gro Nesjar Greve

I 1969 signerte Picasso et fotografi av Y-blokka med «Fisken» på veggen mot Akersgata. Slik godkjente Picasso verket, som hans betrodde partner Carl Nesjar hadde overført til naturbetong ved sandblåsing. Picasso var spesielt fornøyd med denne gaven til det norske folket. Han trodde bygningen ville stå i tusen år. Vi eier denne skatten. I oktober ønsker staten å starte rivingen av Y-blokka. Det må ikke skje.

Regjeringen vedtok riving på tross av at Riksantikvaren har erkjent Y-blokkas høye nasjonale verdi. Dette er også i strid med statens eget forslag om fredning. Alternativer med bevaring er ikke tilstrekkelig utredet, og riving framstår som en unødvendig og kortsiktig løsning. Etter terroren 22. juli 2011 er Y-blokkas symbolverdi styrket, som nasjonalt minnested og demokratisk monument. Det er her historien skal fortelles, og her verdiene som seiret skal leve videre.

Arkitekt Erling Viksjø tegnet Høyblokka og Y-blokka som en helhet. Høyblokka sto ferdig i 1958, med banebrytende bruk av naturbetong og integrert kunst. Unge norske kunstnere, som Nesjar og Inger Sitter, fikk utforske det nye materialets muligheter, og det ble inngått et sensasjonelt samarbeid med Picasso. Y-blokka sto ferdig elleve år senere, med en friere, skulptural form, inspirert av FN-bygningen i New York og UNESCOs hovedkvarter i Paris. Bruken av naturbetong er foredlet, med større elvesteiner, buete vegger og to verk av Picasso, tegnet spesielt for det norske regjeringsbygget. «Fisken» på fasaden er et høydepunkt innenfor kunst i offentlig byrom, mens «Måken» pryder vestibylen. Den vakre konkylietrappa er et kunstverk i seg selv, skapt i et tett samarbeid mellom arkitekt og ingeniør.

I et halvt århundre har Oslos innbyggere spasert forbi verdenskunsten i Akersgata, noen i begeistring, andre i uvitenhet. Åtte års vernekamp har gitt ny kunnskap og åpnet manges øyne for Y-blokkas unike kvaliteter. Internasjonalt blir riveplanene møtt med vantro. Dette er også verdens kulturarv. Y-blokka er et modernistisk kulturminne som trenger tid for å bli allment anerkjent, slik den fortjener.

Å skjære løs veggene med «Fiskere» og «Måken» og montere Picassos kunstvegger som fremmede fugler i et nybygg, er ikke en akseptabel løsning. Dette vil ikke ivareta hensynet til bevaring og opplevelse av Picassos kunst. Det er et hovedpoeng at kunsten er uløselig integrert i konstruksjonen. Naturbetongens muligheter til å dekorere selve bygningsmaterialet trigget Picasso og utløste en ny fase i hans kunstnerskap. Regjeringskvartalet ble starten på 17 års samarbeid mellom Picasso og Nesjar. Da Picasso døde i 1973, hadde de to planer for nye kreasjoner i naturbetong, som store skulpturelle bygninger. Y-blokka forble høydepunktet.

Vi ber regjeringen lytte til faglige råd og stanse den planlagte rivingen. Y-blokka må bestå i det framtidige regjeringskvartalet, eventuelt med ny bruk. Mulighetene er mange. Y-blokka er umistelig og tilhører framtida.

Oktober 2019

Fortidsminneforeningen

Henie Onstad Kunstsenter

Norske Arkitekters Landsforbund (NAL)

Oslo Arkitektforening

Støtteaksjon for å bevare Y-blokka

Musée national Picasso-Paris v/direktør Laurent Le Bon

Musée Picasso, Antibes v/direktør Jean-Louis Andral

Museo Picasso Málaga v/direktør José Lebrero Stals

Moderna Museet, Stockholm

Twentieth Century Society v/ direktør Catherine Croft

UNESCO-kommisjonen i Norge v/ leder Tora Aasland

International Council on Monuments and Sites (ICOMOS) Norge

Europa Nostra Norge

Aarhus arkitektskole, v/ rektor Torben Nielsen

Agder arkitektforening

Ane Graff

Arild Wahlstrøms Fond v/ Erik Wahlstrøm

Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo (AHO)
ARoS Aarhus Kunstmuseum v/ direktør Erlend Høyersten
Bergen arkitektforening
Bergen Arkitekthøgskole
Bjarne Melgaard
Det Norske Teatret
Docomomo Norge
Drammen arkitektforening
Drammens Museum
Ellen de Vibe
Forbundet Frie Fotografer
Forum for Kunstfaglig Utdanning
Fredrik Shetelig, dekan ved fakultet for arkitektur og design, NTNU
Galleri F15
Galleri Golsa
Galleri Rom
Gunnar Kvaran, direktør ved Astrup Fearnley Museet
Hedmark og Oppland arkitektforening
Hertling & Andreassen
Håkon Bleken
Ina Hagen, styreleder, Unge Kunstneres Samfund
Jørgen Mortensen, dekan, Høgskolen Kristiania
Karin Hindsbo direktør ved Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design
KODE v/ direktør Petter Snare
Kunsthøgskolen i Oslo (KHiO)
Kunstneres Hus v/ direktør Anne Hilde Neset
Lars Lillo-Stenberg
Morten Krogvold
Munchmuseet v/ direktør Stein Olav Henrichsen
Museum Stavanger v/ direktør Siri Aavitsland

Museum Vest v/ direktør Jenny Heggvik
Museumsforbundet
Møre og Romsdal arkitektforening
Nordic Institute of Art v/dr.philos. Knut Ljøgodt
Nord-Norges arkitektforening
Nordnorsk Kunstmuseum v/ direktør Jérémie McGowan
Nord-Trøndelag Arkitektforening
Norsk Kulturarv
Norske interiørarkitekters og møbeldesigneres landsforening (NIL)
OSL Contemporary v/ direktør Emilie Magnus
Oslo arkitekturtriennale
Oslo Biennalen v/ leder Ole Giskemo Slyngstadli
Oslo Fotokunstscole
Oslo Museum
Per Inge Bjørlo
Snøhetta
Sogn og Fjordane arkitektlag
Stavanger arkitektforening
Stavanger Kunstmuseum v/ direktør Hanne Beate Ueland
Telemark arkitektforening
Tromsø Kunstforening
Trondheim kunstmuseum v/ direktør Johan Börjesson
Trude Schelderup Iversen, seniorkurator, KORO
Unni Askeland
Vestfold arkitektforening
Vigeland-museet v/ direktør Jarle Strømmodden
Østfold arkitektforening